

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 117/20
U Luxembourgu 24. rujna 2020.

Presuda u predmetu C-195/20 PPU
Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof/XC

Mjera oduzimanja slobode određena u odnosu na osobu na koju se odnosi prvi europski uhidbeni nalog (EUN) na temelju kaznenih djela različitih od onih koja su razlog njezine predaje na temelju drugog EUN-a, i koja su počinjena prije potonjih, nije protivna pravu Unije ako je ta osoba dobrovoljno napustila državu članicu izdavateljicu prvog EUN-a

S obzirom na to, pristanak moraju dati tijela izvršenja države članice koja je predala traženu osobu na temelju drugog EUN-a

Protiv osobe XC u Njemačkoj su vođena tri različita kaznena postupka. Kao prvo ju je 6. listopada 2011. općinski sud osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i devet mjeseci. Izvršavanje te kazne prekinuto je uz uvjetni otpust.

Kao drugo, tijekom 2016. u Njemačkoj je protiv osobe XC pokrenut kazneni postupak zbog kaznenih djela počinjenih u Portugalu. S obzirom na to da se osoba XC nalazila u Portugalu, Staatsanwaltschaft Hannover (Državno odvjetništvo u Hannoveru, Njemačka) izdao je europski uhidbeni nalog (u dalnjem tekstu: EUN) u svrhu provođenja kaznenog progona za ta djela. Portugalsko tijelo izvršenja odobrilo je predaju osobe XC njemačkim pravosudnim tijelima. Ona je osuđena na kaznu zatvora od jedne godine i tri mjeseca. Tijekom izvršavanja te kazne, ukinut je uvjetni otpust od izvršenja kazne izrečene 2011.

Staatsanwaltschaft Flensburg (Državno odvjetništvo u Flensburgu, Njemačka) podnio je 22. kolovoza 2018. portugalskom tijelu izvršenja zahtjev za odricanje od primjene pravila specijalnosti te je zatražio suglasnost za izvršavanje kazne izrečene 2011. Naime, prema tom pravilu, utvrđenom u članku 27. stavku 2. Okvirne odluke 2002/584¹, protiv predane osobe ne može se voditi kazneni progon, ne može joj se izreći presuda ili na drugi način oduzeti sloboda zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana. Međutim, u stavku 3. točki (g) navedenog članka predviđa se da se pravilo specijalnosti ne primjenjuje ako je pravosudno tijelo izvršenja, koje je predalo traženu osobu, dalo svoj pristanak.

S obzirom na to da nije bilo odgovora od strane portugalskog tijela izvršenja, osoba XC je 31. kolovoza 2018. puštena na slobodu. Ona je 18. rujna 2018. otputovala u Nizozemsku, a zatim u Italiju. Staatsanwaltschaft Flensburg (Državno odvjetništvo u Flensburgu) idućeg je dana protiv nje izdao novi EUN radi izvršenja presude od 6. listopada 2011. Osoba XC uhićena je u Italiji na temelju tog potonjeg EUN-a. Talijansko tijelo izvršenja dalo je svoj pristanak na njezinu predaju njemačkim tijelima.

Kao treće, Amtsgericht Braunschweig (Općinski sud u Braunschweigu, Njemačka) izdao je 5. studenoga 2018. uhidbeni nalog radi provođenja istrage u trećem predmetu u koji je bila upletena osoba XC, i koji se odnosio na kaznena djela počinjena u Portugalu tijekom 2005. (u dalnjem tekstu: uhidbeni nalog od 5. studenoga 2018.). Staatsanwaltschaft Braunschweig (Državno

¹ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svežak 3., str. 83.) kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svežak 16., str. 169.) (u dalnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584).

odvjetništvo u Braunschweigu, Njemačka) zatražio je u studenom 2018. od talijanskog pravosudnog tijela izvršenja suglasnost za kazneni progon osobe XC i zbog navedenih kaznenih djela. To je tijelo dalo tu suglasnost.

Osobi XC određen je istražni zatvor od 23. srpnja 2019. do 11. veljače 2020. na temelju nacionalnog uhidbenog naloga. Tijekom tog razdoblja osoba XC presudom od 16. prosinca 2019. bila je osuđena za kaznena djela počinjena tijekom 2005. u Portugalu, na jedinstvenu kaznu zatvora od sedam godina u koju je uračunana presuda od 6. listopada 2011.

Osoba XC je pred sudom koji je uputio zahtjev, odnosno Bundesgerichtshofom (Savezni vrhovni sud, Njemačka), podnijela reviziju protiv presude od 16. prosinca 2019., pozivajući se, posebice, na pravilo specijalnosti predviđeno Okvirnom odlukom 2002/584. Ona u osnovi tvrdi da je, s obzirom na to da portugalsko tijelo izvršenja nije dalo suglasnost za vođenje kaznenog progona za kaznena djela počinjena u Portugalu tijekom 2005., njemačka tijela nisu imala pravo procesuirati. S obzirom na taj argument, sud koji je uputio zahtjev se pita može li se uhidbeni nalog od 5. studenoga 2018. održati na snazi ili ga treba ukinuti.

Svojom presudom od 24. rujna 2020., donesenom u hitnom prethodnom postupku, Sud je presudio da članak 27. stavke 2. i 3. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da se pravilu specijalnosti utvrđenom u stavku 2. tog članka ne protivi mјera oduzimanja slobode donesena u odnosu na osobu protiv koje je izdan prvi EUN zbog kaznenih djela različitih od onih koja su razlog njezine predaje na temelju tog naloga, i koja su počinjena prije potonjih, ako je ta osoba dobrovoljno napustila područje države članice izdavateljice prvog EUN-a, te je u nju predana na temelju drugog EUN-a izdanog nakon tog odlaska radi izvršenja kazne zatvora, ako je na temelju drugog EUN-a pravosudno tijelo njegova izvršenja dalo suglasnost za proširenje kaznenog progona na kaznena djela zbog kojih je izrečena ta mјera oduzimanja slobode.

U tom pogledu Sud je istaknuo da iz doslovnog tumačenja članka 27. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584 proizlazi da je pravilo specijalnosti usko povezano s predajom na temelju izvršenja konkretnog EUN-a, s obzirom na to da se u tekstu te odredbe spominje „predaja“ u jednini. To se tumačenje potvrđuje kontekstualnim tumačenjem navedene odredbe, s obzirom na to da i druge odredbe Okvirne odluke 2002/584² također navode da je pravilo specijalnosti povezano s izvršenjem konkretnog EUN-a. U tim bi okolnostima zahtjev da suglasnost u smislu članka 27. stavka 3. točke (g) Okvirne odluke 2002/584 moraju dati i pravosudno tijelo izvršenja prvog EUN-a i pravosudno tijelo izvršenja drugog EUN-a, sprečavao djelotvornost postupka predaje i time ugrožavao cilj koji se ostvaruje Okvirnom odlukom 2002/584, koji se sastoji od pojednostavljenja i ubrzanja predaja između pravosudnih tijela država članica.

Stoga, s obzirom na to da je u ovom predmetu osoba XC dobrovoljno napustila njemačko državno područje nakon što je u toj državi članici odslužila kaznu na koju je osuđena zbog kaznenih djela na koje se odnosio prvi EUN, ona više nema pravo pozivati se na pravilo specijalnosti koje se odnosi na taj prvi EUN. S obzirom na to da je, u ovom predmetu, jedina predaja koja je relevantna za ocjenjivanje poštovanja pravila specijalnosti ona do koje je došlo na temelju drugog EUN-a, pristanak koji se zahtjeva u članku 27. stavku 3. točki (g) Okvirne odluke 2002/584 mora dati jedino pravosudno tijelo izvršenja države članice koja je predala traženu osobu na temelju navedenog EUN-a.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je суду da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednakob obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

² Posebice njezini članak 1. stavak 1., koji definira europski uhidbeni nalog s obzirom na posebni cilj koji se njime ostvaruje, i članak 8. stavak 1., koji zahtjeva da svaki europski uhidbeni nalog bude precizan u pogledu prirode i pravnog opisa kaznenih djela na koja se odnosi i da opiše okolnosti u kojima su ona počinjena.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293